

Μνήμων

Τόμ. 12 (1989)

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ: Βαγγέλη Καραγιάννη, Ευάγγελου Παρασκευά, Σπύρου Μανουσάκη

Mnimon Mnimon

doi: [10.12681/mnimon.444](https://doi.org/10.12681/mnimon.444)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Mnimon, M. (1989). ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ: Βαγγέλη Καραγιάννη, Ευάγγελου Παρασκευά, Σπύρου Μανουσάκη. *Μνήμων*, 12, 267–268. <https://doi.org/10.12681/mnimon.444>

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ

ΑΡΧΕΙΟ ΒΑΓΓΕΛΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Περιέχει κυρίως έγγραφα και έντυπα που αναφέρονται στην ιστορία της Λέσβου. Διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

Έγγραφα (1780 κ.έξ.)

Τουρκικά χοτζέτια κ.ά.

Πωλητήρια πύργων, ελαιοκτημάτων, εργαστηρίων, πλοίων.

Όμολογητικά, έξοφλητήρια, προικοσύμφωνα, διοριστήρια, πιτάκια, διαθήκες, διαβατήρια, διαμονητήρια, πιστοποιητικά, εγκύκλιοι, αποδείξεις, τιμητικά διπλώματα, εύχαριστηρία.

Συλλογές

Άνεκδοτη λεσβιακή λαογραφική ύλη (από το 1930).

Λεσβιακές κάρτ-ποστάλ των αρχών του αιώνα. Φωτογραφίες και σλάιτς Μυτιλήνης και χωριών Λέσβου, καθώς και πολλών ευρωπαϊκών χωρών.

Πλήρης σχεδόν σειρά προγραμμάτων του Έρασιτεχνικού Φιλοτεχνικού Όμιλου «Το Μπουρίνι» (Λέσβου) από το 1942 μέχρι σήμερα, καθώς και άλλο υλικό σχετικό με τον Όμιλο.

Φωτοτυπίες όλων των δημοσιευμάτων του Κώστα Μάκιστου, καθώς και των κριτικών που έχουν γραφτεί για το έργο του (δωρεά του ίδιου), από το 1915 ως τον θάνατό του (1984).

Ζωγραφικά έργα και πολλά σχέδια του Όρέστη Κανέλλη (από τη δεκαετία του 1930).

Αυτόγραφα

Έπιστολές λεσβίων και άλλων φιλόλογων και λογοτεχνών (από το 1890 κ.έ.).

Λεπτομερειακό ανέκδοτο βιογραφικό σχέδιασμα του Κ. Μάκιστου.

Άνεκδοτη ποιητική συλλογή Παντελή Μαρή.

Άνεκδοτη ποιητική συλλογή Εύστρ. Αθανασιάδη (γαλλικά), με μερικές μεταφράσεις από τον Άντ. Πρωτοπάτση.

Άρχείο και ανέκδοτη ύλη συνεργατών του περιοδικού *Μυτιλήνη* που δέν εκδόθηκε (1940): Θείελπις Λευκίας—Αντώνης Πρωτοπάτσης.

Άνεκδοτη ύλη συνεργατών του περιοδικού *Ελλάδα* (αφιέρωμα στη Λέσβο) που δέν εκδόθηκε (δεκαετία του 1950).

Άλληλογραφία

Βαγγ. Καραγιάννης με Άντ. Πρωτοπάτση (1934-1938).

Βαγγ. Καραγιάννης με Χαρίκλεια Βαλιέρη (άνεψιά του Κ. Π. Καβάφη) από το 1964 ως το θάνατό της (1983).

Άντ. Πρωτοπάτσης—Θείελπις Λεφκίας—Χρυσανθος Μολίνος—Παν. Νικήτας.

Μαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις

Μέ Χαρίκλεια Βαλιέρη και Έλενη Κολέτι (σχετικά με Κ. Π. Καβάφη)

Μέ Στρατή Άναστασέλλη.

Διάφορα

Άνεκδοτη έκθεση του Υπουργείου Ναυτικών, σχετική με την άπελευθέρωση της Λέσβου από τους Τούρκους στά 1912.

Σώμα εφημερίδας *Λέσβος* από 1 Μαΐου μέχρι 21 Δεκ. 1915.

Οι διευθύνσεις των συλλεκτών είναι στη διάθεση των ενδιαφερομένων, που μπορούν να απευθύνονται στη συντακτική επιτροπή του περιοδικού.

Ἀντιστασιακά ἔντυπα

α) Διαταγές, προκηρύξεις, ἀνακοινώσεις ὄλων τῶν ἀντιστασιακῶν λεσβιακῶν Ὄργανώσεων, ποὺ ἐκδόθηκαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποχώρηση τῶν Γερμανῶν ἀπὸ τὴ Λέσβο (10 Σεπτεμβρίου 1944 ἕως καὶ 1945).

β) Μονόφυλλα καὶ δίφυλλα μὲ ἄρθρα καὶ χρονογραφήματα ποὺ δημοσιεύθηκαν κυρίως στὴν Ἐλεύθερη Λέσβο ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποχώρηση τῶν Γερμανῶν ἀπὸ τὴ Λέσβο (τυπώνονταν σὲ ἐλάχιστα ἀριθμημένα ἀντίτυπα).

γ) Παράνομη κυκλοφορία λεσβιακές ἐφημερίδες:

Ἐμπρός (τοῦ ΚΚΕ), Μάιος 1944 (πολυγρ.).

Ἐλεύθερη Λέσβος (τοῦ ΕΑΜ), Αὐγ. 1944 (πολυγρ.).

Ἀντιφασίστας (ΕΠΟΝ), Ἰούν.-Αὐγ.-Σεπτ. 1944. Καμπάνα (Ἐθν. Ἀλληλεγγύης), Δεκ. 1944, δακτυλογρ. τοῦ τοῖχου.

Ἀλύγιστος (ἐφημερίδα τῶν πολιτικῶν φυλακισμένων Λέσβου), 26 Ὀκτ. 1945, 2 Νοεμ. 1945, 1 Ἰαν. 1946, χειρόγραφο ποὺ κυκλοφοροῦσε σὲ 3 ἀντίτυπα.

δ) Ἐφημ. Ἐλεύθερη Λέσβος, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδόσῆς τῆς (11 Σεπτ. 1944) ὡς τῆς 15 Σεπτ. 1945 (φωτογραφικὰ ἀντίγραφα).

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

Ἡ συγκέντρωση τοῦ ὕλικου ποὺ ἔχω στὴ συλλογὴ μου δὲν ξεκίνησε σὰν συλλεκτικὴ προσπάθεια. Τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς συγκέντρωσας μὲ σκοπὸ νὰ τὰ περιλάβω στὸ βιβλίον μου Πειραϊκὸ Ἀρχεῖο, τοῦ ὁποῦ ἔχω ἐκδώσει μέχρι σήμερα τρεῖς τόμους (Πειραιᾶς 1981-1900) καὶ ὑπολογίζω νὰ ἐκδώσω τουλάχιστο ἄλλους δύο.

Ἀρχισα, λοιπόν, νὰ συγκεντρώω ἀρχικὰ μόνο γκραβούρες μὲ θέμα τὸν Πειραιᾶ. Σιγά-σιγά προχώρησα στὴ συλλογὴ καὶ ἄλλου ὕλικου: ἐγγράφων, ἐπιστολῶν δελταρίων (κάρτ-ποστάλ) καὶ ἄλλων στοιχείων. Ἔτσι χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω ἔγιναν, ὄψιμα βέβαια, συλλέκτης.

Ἡ συλλογὴ μου σήμερα περιλαμβάνει:

1. Γκραβούρες ποὺ χρονολογούνται ἀπὸ τὸ 1710 ὡς τὸ 1890 (38).
2. Ἐπιστολικά δελτάρια (κάρτ-ποστάλ) τῆς περιόδου 1900-1910 (120).
3. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἐλ. Βενιζέλου πρὸς τὸ Βασίλεα Κωνσταντῖνο τῆς 24 Μαρτ. 1915.

4. Ἀπὸ ἓνα τεῦχος τῶν περιοδικῶν Πειραϊκὴ Ἀναγέννηση (1956), Εὐαγγελικὸς Λόγος (1875), Τὸ Περιοδικὸν μας (1900), Διανοοῦμενος (1925).
5. Τρεῖς σχολικοὺς τίτλους: Ἀπολυτήριον Δημ. Σχολείου τοῦ 1906 καὶ δύο ἐνδεικτικά, τοῦ 1937 καὶ 1943.
6. Ἐντεκα τιμολόγια ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τὸ 1895 ὡς τὸ 1930.
7. Δύο διαφημιστικὰ τοῦ ἐργοστασίου Ρετισίνα.
8. Ἴσολογισμὸ συνεταιρισμοῦ πλοιοκτητῶν τοῦ 1939.
9. Ἐνα ἐκλογικὸ βιβλιᾶριο τοῦ 1918.
10. Δύο καταστατικά, τοῦ «Συνεταιρισμοῦ Στεγάσεως Δικηγόρων Πειραιᾶ» (1949) καὶ τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Συνδέσμου Βιομηχανῶν καὶ Μηχανικῶν Πειραιᾶ» (1915).
11. Ἐνα ἀπολυτήριον ἀπὸ τὸ Ναυτικὸ (1915).

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ΑΡΧΕΙΟ ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Ἡ ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ συλλέκτη Σπύρου Μανουσακῆ, ποὺ ζεῖ καὶ ἐργάζεται στὸν Πειραιᾶ, περιέχει εἰκαστικὸ καὶ ἄλλο ὕλικὸ γιὰ τὴν περίοδο ἀπὸ τὸ 1850 μέχρι σήμερα.

Σημαντικὸ εἶναι τὸ ὕλικὸ ποὺ ἀφορᾷ τὸν Πειραιᾶ: φωτογραφίες, κάρτ-ποστάλ, χάρτες, τιμολόγια ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων τῆς περιόδου 1850-1930.

Περιέχει ἐπίσης συλλογὲς κάρτ-ποστάλ ἀπὸ τὸν Μακεδονικὸ ἀγῶνα, τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, τὴ Θεσσαλονικὴ, Κρήτη, Σάμο, Σμύρνη καὶ Μ. Ἀσία, Χίο, Μυτιλήνη, Καβάλα, καθὼς καὶ κάρτ-ποστάλ μὲ ἑλληνικὲς φορεσιὲς καὶ κοστούμια.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ